

Cappon wentelploeg: Door de klei te trekken

Wentelploegen zijn er in veel soorten en maten, net zoveel als er verschillende grondsoorten zijn.

Machinefabriek Cappon in Heinkesand bouwt al een hele poos wentelploegen die voor de zware kleigrond geschikt zijn. Dit is goed te zien aan het formaat en de constructie van de ploeg, ze kunnen tegen een stootje en dus prima om door de klei te trekken.

Tekst: Erik Bonte – Foto's: Bert de Bruijckere, Erik Bonte

Omstreeks 1880 nam Izaak Cappon een toen ongeveer 70 jaar oude smederij in het Zeeuwse Heinkesand over om voor zichzelf te beginnen. Vanaf 1919 is hij hier begonnen met een seriematige fabricage van landbouwmachines, met name machines voor de grondbewerking zoals ploegen en eggen. Later kwamen daar cultivatoren, schijveneggen en schoffelmachines bij. Door de zware constructie van de machines zijn deze zeer geschikt om op zware tot zeer zware klei te werken.

Een gebruikte ploeg kan behoorlijk versleten zijn. Let dan ook op de slijtdelen zoals risters, zoolijzers en voorscharen.

Controleer of alles goed vast zit en let op eventuele scheuren in de ploegbalk, de kop en de lichamen.

Cappon wentelploegen door de jaren heen

- 1880: Overname van smederij door Izaak Cappon.
- 1919: Start productie van wentelploegen.
- 1959: Start productie 2-schaar aanbouw-wentelploeg.
- 1969: Introductie handverstelbare werkbreedte tussen eerste en tweede lichaam.

- 1978: Start productie HSU-reeks.
- 1985: Introductie UniVar wentelploegen.

Cappon UniVar 'bouwjaar 1999'

- Kouterschijven.
- Voorscharen.
- Hydraulisch variabele snijbreedte van 30-50 cm.
- Nastelbare scharnierpunten op het hoofdframe.
- Over-buik wenteling.

- Breekboutbeveiliging.
- Instelbare treklijnverstelling.
- Omkeerbare schaarpunten.
- Extra breedteverstelling op het voorste lichaam (optioneel hydraulisch).

Brutoprijzen (excl. BTW)

UniVar 3-schaar (nieuw 1999)	11.600 euro
UniVar 3-schaar (nieuw 2005)	12.830 euro

Constructie van de ploeg

De Cappon UniVar wentelploegen zijn ruim en stevig gebouwd. De afstand tussen de schaarpunten bedraagt 100 centimeter. De doorlaathoogte onder de ploegbalk bedraagt 76 centimeter. De hoofdbalk is uit één stuk gemaakt. Hierop zijn alleen de scharnierpunten van de hydraulische breedteverstelling gelast. De ploegen zijn allemaal uitgerust met schijfkouters. De eenzijdige lagering van de schijven is zo geconstrueerd dat de schijven nauwelijks nagesteld hoeven te worden.

Afstelling

Bij 90 procent van de afgeleverde ploegen is de wentelrichting overbuik. Dit heeft als voordeel dat je een grote bodemvrijheid hebt tijdens het wentelen. Bovendien kun je er dan ook een kant mee afhaken door hem iets te wentelen. Beide lichamen lopen dan iets ondieper en raken hun grond vlug kwijt. Op de ploeg is een automatische kantelvergrendeling geplaatst. Wanneer je de ploeg wentelt wordt de oliestroom gestopt door een terugslagklep zodat eventuele speling wordt voorkomen. Dit werkt ook wanneer je een kant afhaalt. De ploeg laat je dan niet wentelen tot tegen de aanslag, maar iets ervoor. De terugslagklep treedt dan ook in werking zodat de ploeg niet gaat schommelen achter de trekker. De treklijnverstelling gebeurt met een draaispindel en moet je zo instellen dat de combinatie geen zijdelingse krachten ondervindt die extra vermogen kosten.

De ploeg is uitgevoerd met een variabele

breedteverstelling van 30 tot 50 centimeter. Het instellen van de snijbreedte gebeurt met een hydraulische cilinder. Standaard is op de 3- en 4-schaar wentelploegen geen memorycilinder gemonteerd, dit is wel optioneel. Op de 5-schaar is dit wel standaard. Met behulp van een wijzer met schaalverdeling kun je de ingestelde stand vanuit de trekker aflezen. Er is ook een extra breedteverstelling op het voorste lichaam leverbaar. Standaard is deze

Cappon UniVar wentelploeg 'bouwjaar 1999'

Deze 3-schaar wentelploeg staat te koop bij Machinefabriek Cappon in Heinkesand. Kenmerken: schijfkouters, voorscharen, hydraulische breedteverstelling, breekboutbeveiliging. De wentelploeg is in goede staat en kost, exclusief BTW, 3.500 euro. Voor meer informatie: telefoon (0113) 56 12 01.

handmatig instelbaar, maar kan optioneel hydraulisch uitgevoerd worden.

Slijtdelen en onderhoud

De risters van de ploeg hebben vier slijtdelen, de voorscharen en zoolijzers beide uit twee. De schijfkouters hebben een diameter van 58 centimeter, wat vrij groot is te noemen. Deze hoeven niet gesmeerd te worden omdat er anders grond en water tussen het huis en het lager komt en zo speling veroorzaakt. De schijfkouters zijn zo op de stelen geconstrueerd dat je bij een kapotte naaf ook niet de complete steel hoeft te vervangen. De schijf en de naaf zitten namelijk op een kort stuk plat ijzer gemonteerd. Dit is dan het enige dat samen met de naaf vervangen moet worden. De originele instelling van de schijf gaat dan niet verloren en het kostenplaatje valt een stuk lager uit.

Waar op te letten

Let bij de aankoop van een gebruikte wentelploeg op slijtage van de slijtdelen, zoals de risters, zoolijzers en voorscharen. Zijn deze zo ver versleten dat je er bij wijze van spreken de krant door kunt lezen, dan is het de hoogste tijd voor nieuwe. Het is duidelijk te zien als er te lang met bijvoorbeeld te korte schaarpunten is geploegd, het basisijzer waarop het kouter is gemonteerd vertoont dan slijtage. Het tipkouter kan dan niet goed meer worden vastgezet. Kijk ook of alles goed vast zit en controleer de ploeg op eventuele scheuren in de ploegbalk, de kop en de lichamen. ■